

دابہ شکردنی کار

نَادہم سمیس

پیدهچیت پهرسه نندنی گه ووره له هیزه کاراکانی کارکردندا و بهشی زوری کارامهیی و تیگه پشتن و بریاردان جا به ههر ئاراسته یه کدا بیټ، یاخود پراکتیزه کردنی، له دهرئه نجامه کانی دابه شکردنی کارن.

دهگریټ به شیوهیهکی ئاسانتر له کاریگه ریه کانی دابه شکردنی کار له ئیشه گشتیه کانی کومه لگادا تیگهین نه و ههش به به هیندوه رگرتی چونییه تی کارکردنی له ههنديک له پيشه سازهیه سهره گیه کاندایا. و ههنديک جاریش نه و ریبازانه به شیوازی پيشکه وتوتر پراکتیزه ده کرین له ههنديک له و پيشه سازهیه کانهدا که بایه خیان که متره. ئەمەش مانای ئەوە نیە بەسەر ئەوانەدا پراکتیزه ناکریت که بایه خیان زیاتره. به لآم مهسه له که نه و ههیه که له و پيشه سازهیه کانهدا که بایه خیان که متره و پیداو یستیه کانی ژمارهیهکی کهم له خه لک دابینه کهن، کۆژماره ی کریکار که متره.

کریکاره کانی هه موو به شه جیا جیاکان له هه مان شوین کۆده بنه وه و ده خرینه ژیرچاودیریه وه. به پیچه وانه شه وه، له پيشه سازهیه گه و ره کاندایا که پیداو یستیه کانی زۆربه ی خه لک دابینه کهن، ژمارهیهکی زیاتر له کریکار له به شه جیا وازه کاندایا کار ده کهن. ئەمەش واده کات کۆکردنه وه یان له یه ک شویندا کاریکی زه حمه ت بیټ. ههروه اها بینینی ژمارهیهکی زیاتر له کریکار که زیاتره، بۆ نمونه، له ژماره ی نه و کریکارانه ی له هه مان به شدا کار ده کهن. سه رباری نه وه ی له و پيشه سازهیه کانهدا که تیایاندا دابه شکردنی کار به کومه ئی گه و ره تره، که به مه ش وایلیدیټ زیاتر بیټ له دابه شکردنی کار له پيشه سازهیه که متر باخه داره کان، که تیایاندا دابه شکردن دیار نیه و که متر سه رنج ده دریت.

با بۆ نمونه یه کیک له پيشه سازهیه که متر با یاخداره کان وه ر بگرین، که تیایاندا ره چاوی دابه شکردنی کار ده کریټ. بۆ نمونه نه و پیاوه کریکاره نارازیه یان نه خوینده واره له بواری کاره کهیدا که بریتیه له پيشه ی دروستکردنی ده رزی ده مپوس (دابه شکردنی کار پيشه یه کی باشی لی به ره م دیټ). له گه ل نه وه شدا که نه زمونی نیه له به کاره یانی نه و ئامیرانه دا که له کاره کهدا به کاردین، بۆیه نه و پیاوه به هه موو توانای به ره مه ی نانی وه ناتوانیت زیاد له ده رزیه ک دروستبکات له رۆژیکدا، و به دنئیاییشه وه ناتوانیت 20 دانه دروستبکات. له بهر نه وه چونییه تی راپه راندنی کاره که نه بوته مایه ی نه وه ی پيشه سازهیه ک و بازرگانییه کی سه رکه وتوو بیټ، به لگو به دابه شکردنی کار به سه ر چه ند به شیکیدا. به شی گه و ره شیان به شه باشه که ی بازرگانییه که یه.

دابه شکردنی کاریش به م جوړه ده بیټ: کریکاری یه که م وایه ره که راده گیشیت و نه وی تریش ریکیده کاته وه و سیه م ده بریت و چواره میش ئاراسته ی ده کات. کریکاری پینجه میش به ورده کارییه وه ئاماده ی ده کات بۆ داروستکردنی سه ره که ی و ئاماده کردنی بۆ دوو یان زیاتر شتی تری لی بکریټ. که ئەمەش خو ی له خویدا کاریکی دانسقه یه. که سیکی دیکه ده رزیه که سپیده کاته وه، ته نانه ت پیچانه وه شی به کاغه ز خو ی له خویدا پرۆسه یه کی تابه ته. به لآم پرۆسه هه ره گرنگه که له م باره دا

دابه شده بیټ به سهر 18 پرؤسهی دانسقه دا که له هندیك پیشه سازیدا چهند که سیکی جیاواز نه انجامیده دهن، له کاتیډا له هندیك شوینکار هه مان که س دوان یان سیان له و ئیشان به تهنیا دهکات. په کیك له و پیشه سازییانهم بینوه که له م جوړه په که تهنیا 10 کریکار کاریتیده ده که و که هندیکیان دوو کاری جیاواز یان زیاتر نه انجامده دهن. سهرباری نه وهی زور هه ژان، به لام راهاتوون له گهل نه وهی که مامه له له گهل نامیره پیویسته کاندای بکه که له بواری کاره که یاندا هه په که گیاندونیته نه و راده په ی بتوان له رۆژیکدا زیاتر له شهش کیلو تهل دروستبکه نه مهش دهر نه انجامی به کارهیانی نه و په ری توانیانه.

له هر نیو کیلو تهلدا چوار هزار تالی مامناوند هه په، نه و 10 که سه توانیان 48 هزار له و تهلانه دروستبکه، که هه ری هه گیان په که له سهر دهی نه و پرؤسه په یان نه انجامدا وه. که هه ری هه گیان هه ستاوه به دروستکردنی چوار هزار و هه شت سهد تال له رۆژیکدا. له کاتیډا نه گهر هه ری هه گیان به تهنیا هه لپسایه به نه انجامدانی نه و کاره و به بی فیروونی بنه ماکانی نه و کاره، نه و کاته هه چیان نه یانده توانی 20 تهل دروستبکه له رۆژیکدا، تهنانه نه یانده توانی په که دانهش دروستبکه. بیگومانیش ناتوان 240 به شیش له تهلکان دروستبکه، یاخود نه و به شهی هه ری هه گیان که 4800 که له ئیستادا دروستی ده که نه. هه موو نه مانه نه انجامده ری نه و له ریگه ی دابه شکردنیکی باشی کاره وه، و تیکه له په که له پرؤسه ی جیا جیا.

نهم باره بو هه موو هونه ر و پیشه سازییه کی دیکه ش راسته. که تییدا کاریگه ریبه کانی دابه شکردنی کار هاوشیوه په له گهل نه وهی که کاریگه ره له پیشه سازییه که متر بایه خداره کان سهرباری نه وهی کارکردن تیاندای ناکریټ دابه شبکریټ یان کور تبه کریټه وه بو کرده ی ناسانتر.

دابه شکردنی کار له لایه کی دیکه وه بریتییه له زیادکردنی هه لکشای هیزی کاراوه له کاردا، که له م باره دا دهگونجیت و له هه موو بواره کانی هونه ریشدا پیاده کریټ. پیده چیت جیاکردنه وهی ئیش و نه رکه جیاوازه کان شوینی خوین هه په و دریژکراوهی نه م خاله پوزه تیقه نه. جیاکردنه وه به شیوه په کی به رفراوان له و ولاتانه دا په پیره و کراوه که بالاترین ناستی پیشه سازی پیشکه وتنیان هه په. نه مهش کاری تاکه که سیکه له کومه لگادا که په کیکه له چهندانی تر.

گه شهی گه وره له کاردا که به هو ی دابه شبوونی کاره وه دروستبوه که ژماره په کی زور له خه لک ده توان نه انجامیده دهن ده گه ریټه وه بو سی بارودوخی جیاواز: په که م به زیادبوونی کارامه یی کریکاره کان. دووم به فیرو نه دانی نه و کاته ی که زورچار به فیرو ده چیت له کاتی گواسته نه وه دا له کاریکی دیاریکراوه وه بو دانه په کی دیکه. و دوا هه مینیشیان ده گه ریټه وه بو هیانانه کایه وهی ژماری بیشوماری نامیر که کارکردن ناسانتر دهکات و ریگه خو شده کات تهنیا کریکاریک هه لپستیټ به نه انجامدانی چهندکاریک.

ئەو چەند ھێندەکردنی بەرھەمھێنانی ھەموو جۆرە پێشەجیا جیاگانە، کە دەرئەنجامی دابەشبوونی کارە، کە ئەویش، لە کۆمەلگایەکی باشی ئیدارەگراو بەرپۆھبراودا، دەبێتە مایە ئەوێ ئەو سامانە گشتییە پەلبھاوێت و بگاتە ئەو خەلکانەشی کە لە ئاستەکانی خوارەوێ چینهکانی کۆمەلگادان.

ھەر وھا ھەر کارگەرێک برپکی زۆر بەرھەمی کاری خۆی دەبێت کە لەخوی زیادە، لەھەمان کاتدا ھەموو کارگەرەکانی دیکەش لە ھەمان پێگە ئێودان، کە وا دەکات کارگەری یەکەم بتوانێت برپکی زۆری بەرھەکانی بگۆرێتەو بە برپکی زۆر، یاخود، ئەگەر ھەمان شتیش بوو، ئەوا بە نرخ برپکی زۆری ئەوانە ئێوان.

کارگەری یەکەم دەتوانێت ئەو پێداوستیانە ی کارگەرانی دیکە بە زیادەو دابین بکات، و ئەوانیش ئەوانە ی بۆ دابین دەکەن کە پێویستییەتی، و زیادەییەکی گشتی بەناو ھەموو ئاستەکانی (چینهکانی) کۆمەلگادا بۆ دەبێتەو.